

MEDLEMSINFORMATION FRÅN ÖSTRA FOTODISTRIKTETS STYRELSE

småvarmt

Nr:1-74-8.

ÅRG.3

Aldrig har vi varit flera klubbar och medlemmar i vårt distrikt än vi är nu. Det är den glädjande utvecklingen i Östra Distriktet. Visst ställer det större och större krav på distriktsstyrelsen ju fler vi blir, sådana krav är dock mycket stimulerande för en styrelse att nå upp till. Det är ju också målet att samla så många av våra duktiga fotografer som möjligt inom våra ramar.

En mycket glädjande sak är att kontakten klubbar - distrikt numera har blivit en dialog, allt fler klubbstyrelser tar kontakt med oss i STÖD i olika ärenden, vi blir kallade till möte ute i klubbarna, vi får också hjälpa till att förmedla inbjudningar till klubbarnas större tävlingar och träffar. Till våra nyanslutna klubbar vill jag säga: -Tag kontakt med distriktsstyrelsen, låt oss komma till ett fotomöte där vi kan lära känna varandra, och Ni har möjlighet att korsförhöra oss om verksamheten.

KURSVERKSAMHETEN har i stort legat nere under senaste året, det är av två skäl.

- 1.: i förra SMÅVART gjorde vi en enkät angående önskemålen i fråga om kursers inriktning och innehåll. Där svek medlemmarna, vi fick endast in 1,2% av de utsända talongerna. Det går inte att planera kursverksamheten på så litet underlag som här hade blivit fallet.
- 2.: våra ekonomiska förutsättningar har i år ändrats radikalt, det har blivit en försämring som kommer att bli svår att täcka. De lotterier som vi de senaste åren haft i Norrköping kan i fortsättningen inte påräknas. Då vi vid senaste ansökan fick avslag på grund av nya bestämmelser som säger att, för att lotteri och bingospel skall kunna beviljas fordras att den sökande föreningen har hela sin verksamhet förlagd till kommunen där spelet äger rum.

Med anledning av p.2 vill jag vända mig till alla medlemmar i distriktet. Diskutera inom Er klubb vilka möjligheter som kan finnas för oss att få en ekonomi som även klarar en aktiv kursverksamhet. Under Riksfotostämman i Västerås diskuterade jag distriktets ekonomiska läge med förbundsstyrelsen, som genom förbundsordföranden Arvid Ödman, kunde ge ett halvt löfte som bidrag från riksförbundet framdeles. Riksförbundet kommer förmodligen att få statliga kulturpengar vilka till viss del bör kunna komma distriktet till del.

RUTA FÖR RUTA - BILD FÖR BILD. Riksförbundet har samarbetat med Sveriges Radio TV. Distriktet fick en expressförfrågan om sex fotografier villiga att ställa upp i TV, man skulle också ha egna bilder att visa upp. I STÖD beslöt vi genast att ställa upp då vi såg en möjlighet till reklam, dels för distriktet och dels för den enskilde fotografen.

Efter alla Sveriges Radios jordenruntresetävlingar började alltså detta lovvärda frågeprogram. Döm om förvåningen när man fick se första programmet, priser som bestod av ett par filmrullar eller biobiljetter. Inte en enda bild fick de tävlande visa. De namnförslag som vi skaffat fram utnyttjades icke (med ett undantag-Kjell Strömberg, Motala-), utan det förträffliga familjeföretaget SR gjorde som vanligt, utnyttjade släkt och vänner. Jag vill gratulera varje fotograf som slapp ställa upp på detta meningslösa jippo, som möjligen kunde roa programledaren och hans bisitterska (vilka verkade helt borta inom foto). Det är beklagligt att riksförbundet på detta sätt förs bakom ljuset av TV och vi får hoppas att riksförbundet på ett bättre sätt skaffar sig garantier för det utlovade resultatet innan ett nytt samarbete med SR inleds.

Bo Holmquist

R I F O -74

Västerås fotoklubb hade arrangerat en fotostämma som i stort var en framgång för värdarna. Årets Riksfototävling hade helt nya regler och även en ny klass (diashow) kunde presenteras.

I svartvitt-färg på papper-klssen fanns årets godbitar, jag vill gärna framhålla Nils P Blix med sina som vanligt finstämda bilder, även Bengt Berling med sina Poleninspirerade bilder bör nämnas.

I färg var det svårare att utkristallisera en klar topp, men visst fanns där godbitar.

Diashow hade väl ett försöksår, men man såg genast att smalfilmarnas problem också gäller här. Svårigheten att hålla den röda tråden, att redigera bildsviten, att välja en inte allt för pretentiös musik hade gjort det besvärligt för fotograferna. Bäst hade Bildgruppen PRISMA i Kolbäck lyckats med en humoristisk satir över ett fotoklubbmöte någonstans i Sverige. (Detta bidrag var dock inte prisbelönat).

Man visade också de prisbelönade bidragen till årets Nordisk Smal-film, där klassen var genomgående mycket hög.

GUNNAR FORSELL 70 ÅR

Gunnar Forsell Svensk amatörfotografis nestor, har fyllt sjuttio år och Östra distriktets fotoklubbar uppvaktade genom STÖD med Mästerfotografen A.C. Hultgren's BYGATAN, en fotobok från vårt distrikt, närmare bestämt ydrebygden, vid sekelskiftet och några år fram..

Gunnar var mycket glad över uppvaktningen och sände sina varma hälsningar till alla i distriktet.

POLEN -75

Sveriges Fotoklubbar är inbjudna att göra en fotoutställning i Polen under 1975. DU som anser dig vilja ställa upp och visa bilder kan sända provbilder i storlek c:a 18x24 till Bo Holmquist Västanbogatan 1 B, 571 00 NÄSSJÖ, under hösten, så kommer de att sändas till Bildgruppen GAVLE för slutlig uttagning. Bilderna måste tåla en uppförstoring till minst 50x60 cm. Ange namn, adress och telefonnr på baksidan av bilden för att Gävlepojarna lätt skall kunna komma i kontakt med dig.

DIFO -64

1964 års distriktsfotostämma hölls på stadshotellet i Tranås i samband med Tranåsklubbens 20-års jubileum, där fanns också Sten D. Bellander / TIO som visade bilder och kåserade. Vi ber att få gratulera Tranås Fk på 30-års dagen.

Eksjö Fk firar också jubileum (25 år) liksom Norrköping (35) vi lyfter på hatten för våra pigga jubilarer!

BO HOLMQUIST

Hos GLUGGEN i Finspång säger man:

- Klubben bildades i januari -73 genom sammanslagning av Finspångs Fotoklubb och Finspångs Kameraklubb. Klubbens ändamål är att verka för amatörfotografi och amatörfilmning och att till nytta och nöje samla intresserade i Finspång med omnejd.

Klubben har normalt en träff första onsdagen varje månad med föredrag om fototeknik, utrustning e.d.

Under -74 har klubben arrangerat en utflykt till Hävla Bruk. Klubben har också stått som värd för UTMANINGEN mellan Linköpings Fk, Norrköpings Fk och GLUGGEN.

Klubben disponerar ett eget mörkrum med två förstoringsapparater, trumtork och monteringspress.

STÖD säger TACK snälla GLUGGEN för en trevlig DIFO-stämma 1973!

Vi fortsätter till Linköpings fotoklubb där man säger:

- Vår klubb har som andra klubbar målsättningen att främja och utveckla fotointresset på olika sätt. För närvarande har vi c:a 80 medlemmar. De flesta är med i mindre grupper. Vi har två färggrupper och två svartvitt-grupper. Grupperna arbetar ganska självständigt. Man ordnar utflykter, studiebesök, utställningar, fototävlingar m.m. Fotoklubben ordnar också gemensamma utflykter för samtliga medlemmar med familjer.

Ungefär sex gånger per år under höst, vinter och vår träffas alla medlemmar till s.k. månadsmöten. Programmet kan då bestå av föredrag med bildvisning av någon känd fotograf, presentation av tävlingsbilder och resultat, bilddiskussioner m.m. Tävlingarna består av enstaka bilder kollektivbilder i både svartvitt och färgdia.

Linköpings Fk får i höst en ny klubblokal med mörkrum, klubbbrum och bibliotek. Mörkrummet är väl utrustat och står till medlemmarnas förfogande. I biblioteket får man låna böcker och tidskrifter.

I höst har klubben tänkt att anordna nybörjarkurser i foto och ev. mer avancerade kurser.

I Eksjö Fotoklubb säger man att:

- Klubben bildades för 25 år sedan och har i dag ett 20-tal medlemmar. Alla är aktiva på ett eller annat sätt. En del använder huvudsakligen mörkrummet och visar sig sällan på månadsmötena, medan andra kanske inte alls intresserar sig för svart-vita bilder men är desto flitigare på månadsmöten och utflykter. Detta har vi säkerligen gemensamt med alla fotoklubbar.

Vi hyr ett mörkrum/klubbbrum på c:a 25 m². I detta har vi lyckats klämma in 12 biografstolar, ett antal stolar och pallar, torkpressar 30x40 och 45x50, tre bänkar varav en med termostatreglerat vatten, en Durst M601 för småbild och 6x6 och en Opemus, även den för båda formaten. Vi kommer snart att få disponera ytterligare två Durst förstoringsapparater, och då förstår man att det är trångt.

Många kan jobba på en gång, och det är givetvis på både gott och ont. Det har vissa måndagkvällar varit besatt vid alla apparaterna och god sämja har trots det rått vid våtbänken. Måndagkvällarna under säsongen är "öppet hus" och alla är välkomna att nyttja kemi-kalierna som klubben då står för. Frågan är i alla fall om det inte har varit för trångt vissa eftermiddagar i våras då klubben har haft klass 9 i grundskolan i fritt valt arbete i lokalerna. Tolv personer på fem m² blir i mesta laget även om man har samma intresse och jobbar ihop! Vi är alltså trångbodda och vill gärna ha en större lokal. Fast det kostar pengar och det har vi inget överskott på.

Klubben har varje månadsmöte en tävling i färg och en i svartvitt med bestämt motto de flesta gångerna. Konstigt nog verkar det som om det har kommit in fler bilder när vi haft motto.

Klubben har i år haft tre kortare utflykter och planerar ytterligare tre varav en längre. Huvudsyftet med dessa är givetvis att få bra bilder med hem, men lika viktigt tror vi är att träffas utanför den vanliga miljön. Man blir då på ett helt annat sätt ett sammansvetsat gäng.

Från Nässjö Fotoklubb kommer följande rader:

- Nässjö Fk har funnits i drygt trettio år och har just nu 37 medlemmar. Här som i många andra föreningar går aktiviteten i vågor. Vi kan dock glädjas åt att vi sedan drygt två år tillbaka är på väg upp för igen efter en liten svacka i början på 70-talet. 1973 får väl räknas som ett av klubbens bättre år med kulmen vid DIFO-stämman i höstas där många av våra medlemmar gjorde fina insatser. Vi hoppas att även 1974 skall bli lika fruktsamt. Nässjö Fotoklubb träffas vanligtvis 8 gånger om året på s.k. månadsmöten med bildvisning, tävlingar, bildsnack och fika. Dessutom arrangerar vi utflykter och extraträffar, en verksamhet där vi kommer att ta ordentliga krafttag under hösten för att ytterligare öka intresset. Hösten ja, den inleder vi med en utställning av RIFO-bilderna -74. Arrangemanget är förlagt till Nässjö kommuns kulturvecka den 18-25 augusti.

Detta är andra gången under ett år som Nässjö Fk arrangerar en utställning. Förra gången Nässjöborna kunde se fotokonst var i september 1973, då klubbens egna fotografier samlades till utställning under namnet "Septemberbild". Arrangemanget uppmärksammades av bl.a. kulturnämnden och landstinget som köpte en del av det utställda materialet.

Vi tror att en av fotoklubbarnas stora uppgifter är att just visa fotografisk bild för en större publik (allmänheten), och inte bara för de "kamerajägare" som kommer till våra månadsmöten. Därför hoppas vi kunna fortsätta på det här spåret och göra det hela till en årligen återkommande utställningsvecka.

I Södra Vi Fotoklubb printar man som följer:

- Klubben som bildades den 8 november 1951 har sedan fotoklubben i Vimmerby upphörde i slutet av 50-talet expanderat kraftigt, den täcker upp området mellan Gullringen och Vimmerby med Södra Vi som centrum. I Södra Vi har också klubben sedan årsskiftet 71-72 sitt klubbrum och mörkrum. Dessa lokaler har blivit ett verkligt plus för klubben som tidigare var splittrad med möteslokaler på kafeer och konditorier i såväl Vimmerby, Gullringen som Södra Vi. Mörkrumsarbetet har som följd av stort intresse för svartvitt ökat kraftigt. En bidragande orsak är också flera fotokurser för nybörjare vilka tillfört klubben flera duktiga ungdomar. Den första förstoringsapparaten inköptes 1952 och är fortfarande i bruk. I dag förfogar klubben över tre apparater varav en helt ny. Klubben deltar också aktivt i hembygdsdokumenteringen och samarbetar då med hembygdsföreningen.

Norrköpings Fotoklubb startades den 18 febr. 1939 av intresserade amatörer. Klubbens aktivitet har sedan dess varit hög. Vissa nedgångsperioder har dock inte kunnat undvikas.

Sedan början av 1971 har trenden varit ökad aktivitet och ökat medlemsantal. För närvarande 60 medlemmar varav 25 st. är under 24 år.

I Norrköpings konstmuseum har klubben sina träffar varje månad under tiden september - april. Bildprogram av medlemmar och/eller proffs, bildbedömningar eller bildsnack utgör i regel huvudprogram. Samarbete med ABF gör att dyrare programmakare kan anlitas ibland. Trots många bra program anses dock kontakten mellan medlemmarna vid träffarna viktigast. Denna kontakt har resulterat till försök att arbeta i smågrupper. T.ex. har tillverkning av bildserie till Fritidsnämnden utförts. Flygklubben har även anlitat Fotoklubben.

Flera utställningar i bankfönster har förekommit. Utställning i skyltfönster tycks var effektivare än i museum, bibliotek eller likande lokaler. Anledningen kan vara att folk får se bilder utan att behöva gå in någonstans vilket många drar sig för.

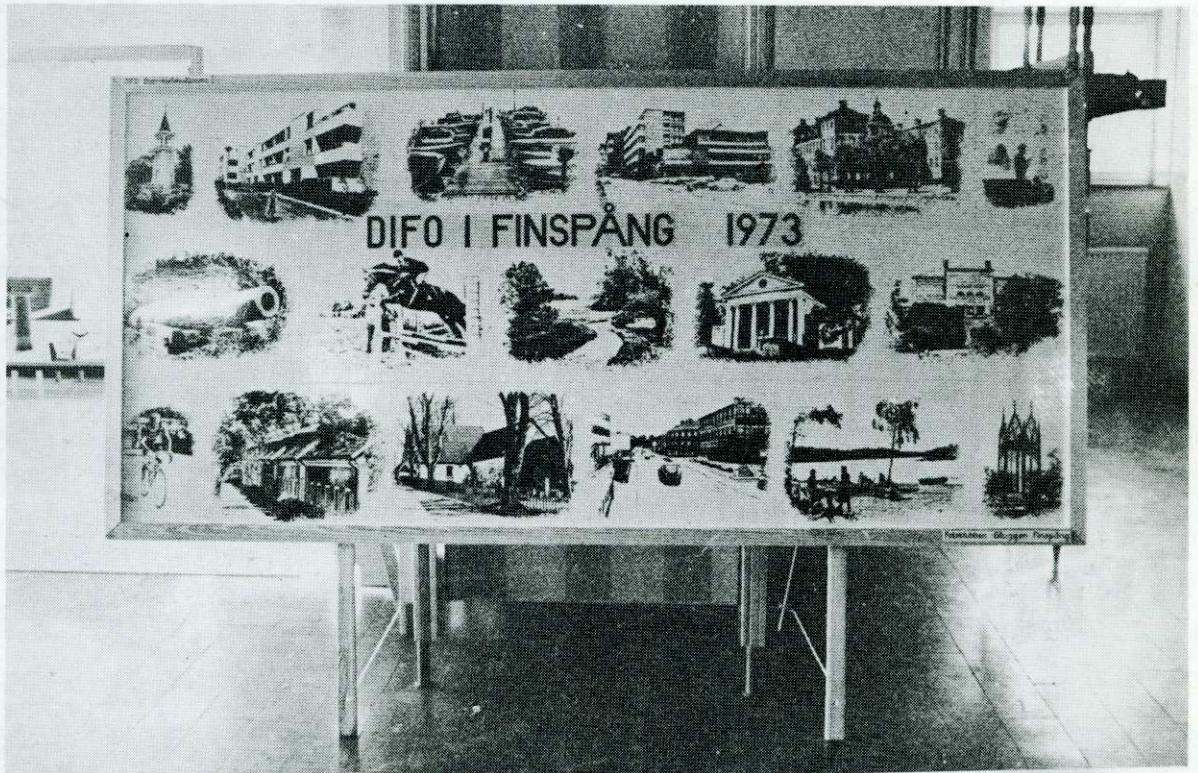
Samarbete med Philips och SJ:s fotoklubbar är vanligt.

Flera medlemmar anlitas såsom handledare för foto inom Fva (fritt valt arbete) i grundskolan.

Klubben har månadstävling, serietävling och s.k. följetongstävling. Utmaningstävling mellan Linköping-Finspång-Söderköping-Norrköping är årligen återkommande.

BILDER FRÅN DISTRIKTSFOTOSTÄMMAN
I FINSPÅNG 1973.

6

Ett fotokollage, som medlemmarna i GLUGGEN gjort till stämman, med bilder från Finspång.

Nedan: En bild från presentationen av DIFO-tävlingen. Det var Karl-Ingvar Norgren, som på ett briljant sätt framförde juryns synpunkter inför en stor publik.

ÖSTRA DISTRIKTETS FOTOKLUBBAR HAR PERMANENT FOTOUTSTÄLLNING PÅ DHR:s TRANÅSBADEN.

Lennart Ring, Tranås i färd med bildbyte i Tranåsbadens samlingsrum.

Sedan snart två år tillbaka har fotoklubbarna i distriktet oavbrutet försett gästerna på DHR:s Tranåsbaden med nya bilder var sjätte vecka.

Gästerna, vilka alla är handikappade människor, kanske mest ungdom som dels bor där i samband med sin utbildning, dels kommer dit för rekreation och semestervistelse. De liksom föreståndaren Lennart Pettersson är mycket positiva till vårt engagemang där.

Det är distriktets klubbar som svarar för bildmaterialet och i de flesta fall har klubbarna på ett mycket positivt sätt ställt upp och samlat in bilder för utställningen.

Oftast blir det vår man i Tranås, Lennart Ring som får ställa upp och hjälpa till med bildbytet. Många klubbar har för lång väg för att själva kunna svara för bildbytet, medan andra klubbar gärna samlar några medlemmar och åker till Tranås och byter bilder, man bestämmer då träff med föregående utställare som då så är möjligt, också kommer dit. På så vis får vi träffas från olika klubbar och det blir några timmars bildsnack kring bildskärmarna på Tranåsbaden.

Vårdklubben vid Årets Distriktsfotostämma i Motala, Motala Fotoklubb, är en av de äldsta fotoklubbarna i landet. Den bildades i november 1940 vid en tidpunkt då tidskriften FOTO under nästan två års tid hunnit sprida fotografiskt kunnande i svenska hem, men också vid en tidpunkt då det pågående andra världskriget redan skapat materialbekymmer för den ökande skaran amatörfotografer. Eftersom initiativtagaren till Motala Fotoklubb fortfarande tillhör klubben och aktivt följt dess arbete under alla år, har denne god inblick i de fotografiska händelser som drabbat både Motala Fotoklubb och landet i övrigt under snart 34 år. Här några återblickar.

Vi kan inledningsvis gärna ta alla 34 åren på en gång och notera att Motala Fotoklubb förblivit en relativt liten klubb med ett maximalt medlemsantal på cirka 65 medlemmar när klubben var som störst. Beroende på medlemmarnas intresse, styrelseledamöternas energi och uppslagsrikedom samt de olika trender som den svenska fotograferingsrörelsen varit belastad med, kan fotoklubbens medlemsmatrikel uppvisa både toppar och vågdalar och ibland har de senare blivit ganska långa. En viktig faktor härvidlag har alltid varit lokalfrågan. När vi under de första åren hade mötena förlagda till Stadshotellet och restaurang "Åttern" var det svårt att locka andra än de verkligt bitna fotograferna och sådana som fann miljön i de nämnda lokalerna hemvan. Efter diverse utflykter hamnade vi så småningom i en lokal som var som gjord för oss. Alla trivdes, vi kunde tränga in över 60 mötesdeltagare, vi kokade kaffe själva och hade det verkligen trevligt. Och då fick vi också tid för foto. (Tyvärr måste vi flytta.) Det är en mycket intressant läsning att gå igenom årsberättelsernas programförteckningar, speciellt "de goda åren". Förutom alla de små och givande programpunkter som klubbens egna medlemmar stod för, var det varje styrelses strävan att en gång under året inbjuda någon av de verkligt stora fotografer som vi framförallt under 40- och 50-talen gjorde oss bekanta med. Direkt ur minnet kan vi plocka fram namn som K O Sjöström, Arthur Boström, Per Forsell, K W Gullers, Svante Lundgren, Hans Malmberg, Sven Gillsäter, Teddy Aarni. De var fler. Dessa herrar gav våra egna tävlingsfotografer stimulerande injektioner. Inte så att vi la oss till med deras respektive manér, men fläkten utifrån medförde i allmänhet större aktivitet i våra egna mörkrum.

Vi kan nu knappast undgå att säga ett par ord om alla de stora tävlingsfotografer som fötts eller fostrats i Motala Fotoklubb. Tyvärr blir kapitlet mysket kort. Nog för att vi har haft duktiga karlar och även ett par kvinnor som deltagit i Riksfototävlingen, Fotos mästartävling, Distriktsfototävlingen och en lång rad av tävlingar utlysta av tidskrifter. Och visst har dessa fotografer fått både priser och diplom och några gånger fin presentation i dags- och fackpress, men ändå... Vi måste nog konstatera att vi har synta väldigt lite i de stora sammanhangen. Och detta konstaterande har varit en ständig källa till både sakliga och tjatiga diskussioner på våra möten.

Klubbens utåtriktade arbete, alltså sådant som allmänheten eller åtminstone andra fotoklubbar får höra talas om, har varit en blandad kompost. 1950 gav vi ut boken "Motala i helg och söcken" och idag kan vi glädja oss åt att ha bidragit med en minnesskrift över en svunnen tid, samtidigt som vi ur fotografisk synpunkt kan se lite åt våra bilder. En del större utställningar har vi också orkat med, förutom av egna verk även mastiga sådana i stil med Pressfotografernas. Inför årets Distriktsfototräff må också noteras att vi en gång förut stått som värdar för denna träff, året var 1962.

Hur ser då Motala Fotoklubb av år 1974 ut? Ja en ganska liten klubb med cirka 30 medlemmar, med ett markant ungdomligt inslag på de välbesökta mötena. Sedan ett par år disponerar vi en egen klubblokal, som glädjande nog redan blivit oss för trång och vi måste finna någon större för den växande klubben. Styrelsen arbetar idogt på att utveckla ungdomarna i "rätt" riktning och vi kan glädja oss åt ett säkert grepp om fotografiska ting hos flera av dem, vilket bör leda till de mål vi alltid siktat mot. Med ett par undantag står väl den äldre generationen, vi är cirka 15 sådana, och stammar i gamla fåror. Vi kan förmodligen inte utvecklas ytterligare på sådant sätt att vi plöteligt blommar ut i nya gråskalor och därmed förvånar omvärlden med en fotografisk stil som ingen tidigare skådat. Vi tror inte heller att detta är nödvändigt. Vi behövs säkert i vår fotoklubb för att stötta upp, driva på och uppmantra nya intresserade att finna den glädje som vi själva funnit under många år i mörkrum, ute med kameran och tillsammans med andra fotografer.

Lennart Brask.

va slå ihop Prästgårdens och Fotografiska föreningens samlingar av böcker och tidskrifter, och jaga komplement. Naturligtvis skulle det också finnas ett fototek, alltså dokumentationsarkiv, klipparkiv, studiekollektioner.

Provisorium

Men för detta krävs ordentliga lokaler. Och andra ekonomiska resurser. Inte ens för utställningsverksamheten är lokalfrågan löst med Filialen. Den är ett provisorium på två-tre år. Vad som sker sedan vet ingen, inte ens Moderna museets nya chef Philip von Schantz:

— Vi får se och lära av vad dessa är ger. Det kan bli svårt att permanent få tillgång till så stor yta igen, men samtidigt kommer ju det ombyggda Moderna museet att bli flexibelt på ett annat sätt än idag. Dessutom finns planer på hur vi ska utnyttja resterande delen av Prästgården, vilken tills helt nyligen varit privatbostad. Men Byggnadsstyrelsen är medveten om våra problem.

Han är dock helt införstådd med tanken att satsningen på Fotografiska museet är nödvändig, och att det i framtiden bör få större resurser än hittills.

Ett annat provisorium som diskuterats går ut på att inrymma ett arkiv i arresten i det gamla marinfängelset.

Ett speciellt problem erbjuder just förvaringen av äldre fotomateriel, typ glasplåtar — men samma sak gäller på lång sikt också vanliga negativ. För detta behövs särskilda så kallade "klimatkammare", med låg temperatur. Idag saknas resurser till detta, och resultatet blir att motiven efterhand försvinner. Det behövs knappast sägas att det rör sig om kulturhistoriskt ovärderligt material som på detta sätt går till spillo.

— Det värsta är att man är helt hjälplös, att man inte kan ta itu med det, säger Åke Sidvall. — Samtidigt vet vi att det finns ytterligare material på vindar och i källare som förstörs och försvinner, och som skulle behöva tas om hand.

När det gäller att bygga klimatkammare uppstår också frågan om det ska ske centralt, alltså i Stockholm, eller på flera håll ute i landet. Ekonomiska skäl talar för det förra, samtidigt som decentraliserings-tanken talar för att respektive samlingar stannar på platsen.

Soptippen

En möjlighet som diskuterats är att samla negativmaterialet centralt, medan studiekollektioner kunde spridas över landet.

Men detta är idag en hypotetisk diskussion, eftersom det varken finns klimatkammare eller ens beslut om att en sådan skall byggas.

Samma brist på resurser gäller möjligheterna att gå ut och samla in intressant material. Idag inlemmas en stor del av det fotografiska materialet i museets samlingar av en ren slump. Ofta har det hänt att museets personal (alltså Åke Sidvall) fått rycka ut och rädda stora samlingar med glasplåtar från soptippen. Så skedde t ex med Arne Wahlbergs unika industribilder. Museet fick tips om att 200 kilo glasplåtar ställts ned i ett soprum i Kumla.

Amatörbilderna

En av de viktigaste uppgifterna är att samla in bilder från de lägsta socialgruppernas miljöer. Bilder från borgerliga miljöer finns det överflöd av. Samtidigt är det, paradoxalt nog, inte amatörbilderna som är svårast att få tag på, menar Åke Sidvall:

— De sparas ofta längre, och kan så småningom hamna hos läns- eller hembygds museer eller hos oss. Då är problemet större med yrkesfotograferna. När de lägger av slängs arkivet på sophögen. Därför gäller det att gå på dem på ett tidigt stadium.

Insamlandet av bilder kommer naturligtvis ytterligare att öka lokalbehovet. Det har också lett till ett helt nytt tänkesätt när det gäller förvaringen. Åke Sidvall:

— I framtiden måste det bli slut med monteringen på kartong eller masonit. Det tar helt enkelt för stor plats.

Finkulturellt

Det är också viktigt att förvaringsfrågan inte tas som förevändning att lägga ett snävt, finkulturellt betraktelsesätt på fotografiet. Tendenser i den riktningen har inte saknats i det förgångna, men såväl Åke Sidvall som Philip von Schantz tar helt avstånd från det synsättet.

Philip von Schantz:

— Det är klart att man inte kan samla alla bilder. Då skulle ju bildhögen växa till ett berg stort som Åreskutan. Någon sorts fackbedömning måste göras, t ex tidsbundenheten, om liknande bilder finns tidigare etc. Det viktigaste är dock att bedömningsgrunden inte inskränkts till någon sorts snäv konstnärlighet.

Naturligtvis är det inte heller nog att negativ samlas in, för att sedan ligga i arkiv oåtkomligt för intresserade. I framtidsperspektivet ingår också byggandet av ett eget laboratorium, där specialutbildad personal kan göra "arkivbeständiga kopior" av negativen. Det betyder att man på ett betydligt noggrannare sätt än annars avlägsnar alla kemikalier ur kopian.

— Ett laboratorium måste vara själva hjärtat i anläggningen, menar Åke Sidvall. Men inte heller vad gäller laboratoriet är idag någonting klart för framtiden. I det perspektivet är det knappast förvånande att "mera pengar" idag står högst på Åke Sidvalls önskelista inför framtiden. Det årliga anslaget på 150 000 räcker inte långt.

Dock kommer en viss lättnad på personalsidan att ske under det år då Moderna museet är stängt för ombyggnad. Ett par tjänster kommer då eventuellt att underställas Fotografiska museet. I och med att Moderna museet efter ombyggnaden får ökade anslag kommer detta också indirekt att gynna Fotografiska museet, menar Philip von Schantz.

Med tanke på de oerhörda luckor i grundinvesteringarna som Fotografiska museet dras med på alla plan, så är dock frågan hur långt detta räcker.

Utställningar

I väntan på att dessa grundläggande problem närmar sig sin lösning, så anser Åke Sidvall att det viktigaste för dagen är att få snurr på utställningsverksamheten. Att museets utställningar inte stannar i Stockholm, utan når ut i landet.

Vad gäller den senaste utställningen, Jefferik Stocklassas och Björn Myrmans dokumentärbilder från Japan respektive Kuba, som under februari—mars visats inne på Moderna museet, så ska den så småningom vandra med Riksutställningar ut över landet. Allt sådant samarbete välkomnas av Fotografiska museet, t ex med ABF och andra folkbildningsorganisationer.

Att vi är överskölda med bilder gör det nämligen dubbelt värdefullt att vi lär oss läsa bilder. Och för detta fyller kontakten med såväl dagens som gårdagens bilder en viktig funktion. ■

GÖRANS
FOTO

Svenska bilder — en jätteindustri

En bild säger mer än tusen ord. Kanske är det så. I varje fall tycks vi tro det. För i år betalar vi 600 miljoner för fotoartiklar. Och nästa år nära 700 miljoner. Omsättningsökningen inom branschen ligger på 15 procent enligt uppgift från Sveriges fotoleverantörers förbund.

AV HANS-OLOF ENGLUND

□ Det helt dominerande kameramärket är Kodak Instamatic i olika modeller.

Också andra fabrikanter tillverkar kameror av ungefär samma typ. Agfa Gevaert bland andra. (Agfomatic).

De är mycket säkra och lätthanterliga. Filmen sitter i kassett och med ett enkelt handgrepp placeras den i kameran.

Nästan ingen inställning av ljus, tid eller avstånd är nödvändig. En idealisk kamera för semesterfotografen?

Ja, om ni bara knäpper två rullar på semestern. Dom här kamerorna är tveklöst mycket billiga i förhållande till sin (relativa) kvalitet. Och inte heller är det försäljningen av Instamatic som gör Kodaks aktieägare glada.

Betydligt större glädje orsakar försäljningen av färgfilm samt framkallning och kopiering av denna.

Det är naturligtvis inte av välgörenhet som giganterna på den svenska fotomarknaden tillverkar så billiga kameror.

Kodaks färgfilm finns som sagt i kassetter som endast passar till denna typ av kamera. Och den filmen är dyr.

Dyr »billig» kamera

Den som tar 35 rullar färgfilm à 20 exponeringar får betala lika mycket som den som investerar i en systemkamera för 1 000 kronor och tar motsvarande mängd film!

	Kodak Pocket Instamatic 120 kronor	Systemkamera (med utbytbar optik) 1 000 kronor
Framkallnings- och kopiekostnader	700 exponeringar à 2 kronor 1 400 kronor	700 exponeringar à 70 öre 490 kronor (dia)
Totalt	1 520 kronor	1 490 kronor

Från er trettiosjätte rulle färgfilm börjar ni alltså tjäna ganska stora pengar

på att ni köpte en dyrare (och bättre) kamera.

Till detta kommer att ni till systemkameran kan använda en elektronblix till Instamatic. Varje blix kostar kring kronan. En elektronblix kan ni få till hygglig kvalitet från 250 kronor. Och det är inga märkvärdigheter att fotografera med en sådan.

Nämnas bör att småbildskameran i exemplet ovan kräver projektor och duk för att bilderna ska kunna visas. En projektor i hygglig kvalitet kostar från 300 kronor.

Man kan få papperskopior också från dia men då blir kopiepriset ungefär lika högt som för kassettfilmen.

Om ni beslutar er för att satsa på en småbildskamera kan det vara idé att lära sig framkalla själv. Det är inte särskilt svårt.

Bra instruktionsböcker finns på biblioteken eller i bokhandeln.

"Med ensamrätt"

Jätten på den svenska fotomarknaden heter Kodak. Såväl vad gäller kameror som film och projektorer. I fjol ansågs jätten så stor att Näringsfrihetsombudsmannen (NO) beslöt sig för att uppdra åt SPK att kartlägga framkallningsbranschen.

NO konstaterade nämligen att de två stora företagen på framkallningsmarknaden, Linkopia och Kungsfoto, framfört misstankar om att Kodak skulle göra anmärkningsvärt stora vinster på framkallningen av företagets egen färgfilm. Kodachrome, där konkurrens saknas.

Desutom papekades att Kodaks hämtningsservice betjänar bara de fotohandlare som är kunder hos Kodak.

Andra fotohandlare på samma ort, som inte är kunder hos Kodaks laboratorier förvägras denna hämtning.

Linkopia och Kungsfoto hävdar också att de mycket väl

skulle kunna framkalla Kodachrome om detta tilläts dem.

Härigenom skulle en effektivare och rättvisare konkurrens uppstå på laboratoriesidan, heter det.

Fotohandlarnas riksförbund kommenterar situationen så här för NO: Fotohandlarna har fått ta emot kritik från sina kunder för utfört laboratoriearbete. Utan att de har möjlighet att rekommendera annat laboratorium.

Konkurrensbegränsning

Så här uttalade sig NO för ett år sedan:

»Systemet med försäljning av film med framkallningen inkluderad i priset i förening med att framkallningen exklusivt är förbehållen vissa laboratorier utgör otvivelaktigt en konkurrensbegränsning och förtjänar redan av denna anledning uppmärksamhet från konkurrensrättslig synpunkt.

NO säger också att systemet utgör ett hinder i de fria labora-

toriernas näringsutövning, att dessa förhindras bedriva en verksamhet som de anser sig ha förutsättningar för. Detta kan negativt påverka deras konkurrensförmåga inom den »fria» sektorn.

NO menar dock att detta inte medfört att priserna för framkallning blivit högre för konsumenterna.

Gräs och snö

Kolla dina bilder mycket noga då du hämtar dem. Om filmen är felaktigt framkallad, kraftigt repad eller fläckig ska laboratoriet ersätta filmen med en oexponerad film. Och naturligtvis ska du inte betala för framkallningsarbetet.

Vissa laboratorier ställer om sina framkallningsmaskiner efter de vanligast förekommande motiven. Sommartid efter grönt gräs och vatten. Vintertid efter snö!

Ofta erbjuder framkallarna också »snabb service». Se upp! Snabb service kan vara lika med slarvig service.

Efter kontakt med Råd och Rön's red.sekr. kommer följande rättelser att införas i nästa nr. av Råd och Rön vilket utkommer i slutet av augusti.

Eftersom "Småvarmt" är färsk information får vi med ändringen.

Fel om Film.

I artikeln om färgfilm i förra numret av Råd och Rön förekom tyvärr en del såväl felaktiga faktauppgifter som formuleringar som kunde misstolkas.

I artikeln ges intryck av att Kodak skulle vara jätte på projektormarknaden. Men marknadsandelen är blott ett fåtal procent.

Råd och Rön skriver också att det kan vara idé att lära sig framkalla själv om man funderar på att skaffa en småbildskamera eller har en sådan. Det borde ha betonats att detta gäller svart/vit film. Färgfilm är betydligt svårare att lära sig framkalla.

Om Kodaks nya färgfilmformat för Pocket Instamatic skriver tidningen att en konventionell projektor inte kan användas och att man är anvisad till att köpa en ny projektor som nu endast Kodak tillverkar.

Men på marknaden finns ytterramar som kan fästas kring diabilderna. Dessa kostar ungefär 35 öre st. och gör det möjligt att visa bilderna i en vanlig projektor. Inte heller behöver detta medför någon avsevärd kvalitetsförsämring med avseende på bildskärpan.

Blytkuberna påstås i artikeln kosta kring kronan/st. Men betydande prisvariationer förekommer, från 35 öre och uppåt. 35 öre gäller per blyt.

Vidare sägs att Kodak än så länge är ensam tillverkare av film och projektorer för Pocket Instamatic. Agfa Gevaert påpekar att deras färgkassetter passar till Instamatic, att instamatic inte längre är dominant på pocketmarknaden ensamt utan att Agfamatic har betydande marknadsandel.

Skall vara "...diafilm och projektorer."

Slutligen nämns i pristabellen för fotohandlarna att jämförelsen avser Kodacolor i stället för Kodachrome, som är fallet.

Instamatic-systemet, som lanserades av Eastman Kodak 1963 kom att helt revolutionera fotografien. Man behövde inte längre vara ingenjör för att kunna ta skarpa bilder.

Inga problem med inställning av kameran eller med laddning av film då denna låg i kassetter som bara kunde fästas på ett sätt.

□ Att kameran var efterlängtd av alla som var rädda för komplicerade kamerasystem framgår inte minst av att Instamatic sålts i över 50 miljoner sedan introduktionen.

Förra året kom en ny modell från företaget — Kodak Pocket Instamatic. Samtidigt har också en ny färgfilm tagits fram.

Och anledningen härtill är att Kodak via en enkät fick klart för sig att de flesta bara tar fram kameran till jul eller semestern.

Många som tillfrågades varför sade sig inte vilja »se ut som en turist», med kameran hängande på magen. Så kom då »fick-kameran».

Med alla fördelar. I varje fall för Ko-

dak. För amatörfotografen har nämligen kameran en väsentlig nackdel. Den film som ska användas har negativmättet 13 × 17 mm. För den som föredrar att använda den avsevärt billigare diafilmen i stället för att låta framkalla papperskopior innebär det att en konventionell projektor inte kan användas. Bildrutan är helt enkelt för liten.

Dyrare film

Man kan visserligen byta den ordinarie optiken mot en med så kort brännvidd som möjligt. Men de flesta projektorer har inte utbytbar optik.

Varför lanserar då Kodak för miljonbelopp detta nya format? Som antingen tvingar oss att köpa den dyrare filmen.

Av märket Kodak. Eller köpa en ny projektor. Av märket Kodak.

Är kanske just det svaret på frågan.

— Nej, säger produktchef Lennart Sandstedt, Kodak i Göteborg. Pocket Instamatic utvecklades därför att intervjuundersökningar visade på ett behov av en enkel och lätthanterlig kamera i »fickformat».

Och det nya filmformatet var en teknisk förutsättning för Pocket Instamatic.

— Kodak har till och med försökt höja intresset bland allmänheten för diabilder men det har visat sig att de flesta föredrar att kunna titta på sina bilder i en pärm framför att montera en projektor och en duk. Diabilderna hade en procentuellt större andel av marknaden tidigare då fotograferandet var förbehållet fototekniskt kunniga.

Vad så gäller det faktum att Kodak än så länge är ensam om att tillverka film och projektorer för Pocket Instamatic så vill Lennart Sandstedt understryka att utvecklingsarbete pågår bland andra tillverkare och att konkurrensen också på den marknaden mycket snart kommer att bli hårdare.

Slagsmål om semesterbilderna

□ Över 200 miljoner färgbilder tas varje år i Sverige. Och det är nu som det alldeles övervägande antalet av dem ska framkallas. Därför att amatörfotograf = semesterfotograf. 83 procent av dessa bilder blir papperskopior, resten dia.

Det är alltså hundratals miljoner vi »fotografer» årligen betalar för att få våra bilder framkallade.

Och fotobranschens kamp om bitarna i denna mångmiljonkaka är hård. Fantastiska erbjudanden om »bottenpriser», »gratis film» och »garantikopior» fullkomligt haglar över oss.

På senare år har också vissa postorderföretag fått upp ögonen för denna lukrativa marknad. Linkopia, fotohandelslaboratorieföretag, har jämfört priserna bland dessa.

Att enbart av priserna kunna dra några direkta slutsatser om var det är »bäst» att låta framkalla sin film är emellertid omöjligt. Hänsyn måste tas till service och kvalitet.

En sak står dock helt klar. Prisskillnaden är betydande.

I Råd och Rön's undersökning var det genomsnittliga priset per papperskopia 9 × 11,5 cm för bilder tagna med en Pocket Instamatic 2 kronor. Lägsta pris var 1:73 kronor och högsta 2:22 kronor — en skillnad på 49 öre. Per bild! På en hel rulle gör det nästan tio kronor.

Postorderföretag

Framkallning	Kopiepriser			Fri film	Porto/expeditionsavgift	Paketpriser inklusive framkallning + 20 kopior + en film + porto			
	126 ¹	135 ¹	110 ¹			126	135	110	
Apport	5:88 ²	1:12	1:41	1:41	Ja	4:—	32:30	38:10	38:10
Extra film	5:80	1:05	1:25	1:25	Ja	4:—	30:80	34:80	34:80
Foto Fritid	5:63	1:05	1:24	0:92	Ja	4:—	30:65	34:45	38:—
Ni Vi	5:85	1:10	1:35	1:35	Ja, 2 st.	3:50	31:35	36:35	37:—
Pocket	6:50								
Broddmans, tidningarna	5:76	1:12	1:37	1:37	Ja	6:50	34:65	39:65	40:65
Allers, Land med flera	Pocket 6:75								

Fotohandlarna

Papperskopior	Kodak Instamatic 126 ³ 9×9 cm, 20 exp.	Kodak Pocket Instamatic 9×11,5 mm 20 exp. (110)	Småbild (135) 9×13 cm, 36 exp.
Filmpris (Kodacolor)	8:28	9:78	13:10
Framkallning (genomsnitt hos fotohandlarna i Stockholm sommaren 1974)	6:38	6:59	6:51
Kopiering/per bild	0:99	1:18	1:21
Per kopia totalt	1:72	2:—	1:75

Diabilder	Kodak Instamatic 126 24×36 mm, 20 exp.	Kodak Pocket Instamatic 13×17 mm, 20 exp.	Småbild 24×36 mm, 36 exp.
-----------	---	--	------------------------------

Film (Kodacolor) inkl framkallning och montering i ramar

19:17	20:42	24:84
0:96	1:02	0:69

¹ Siffrorna avser beteckningar för olika typer av film. 126=Kassett till Kodak Instamatic. 135=Film för småbildskamera. 110=Kassett till Kodak Pocket Instamatic.

² Prisjämförelsen har utförts av Linkopia, fotohandelslaboratorieföretag, och avser förhållandena den 15 maj i år. Sedan dess kan smärre prisjusteringar ha företagits. Linkopia bedriver själv postorderframkallning under namnet Foto Fritid. (Se tabellen.)

³ Instamatic, instant automatic (omedelbar automatik) har fått stå som beteckning för alla kameror av denna typ. Instamatic är dock av Kodak inregistrerad beteckning.

INBJUDAN TILL ÖSTSVENSKA FOTODISTRIKTETS FOTOTÄVLING 1974.

Östsvenska fotodistriktets

Årets och ~~distriktets~~ största tävlings- o utställningsarrangemang.

TÄVLINGSBESTÄMMLER.

GRUPP A: Svartvita bilder.

Deltagare får insända upp till 8 bilder. Dess längsta sida får inte överskrida 60 cm. Bilderna skall vara monterade på kartong och ren- ^{el. träp. spänpl.} el. ^{plynn} skurna kant i kant. Varje bild skall på baksidan märkas med signatur. Bildtitel och ordningsföljd inom kollektionen får anges.

KOLLEKTION 4-8 bilder.

Begreppet kollektion avser här endast antalet bilder. Deltagare får sammanställa sina bilder med eller utan inbördes ordning. Kollektionen bedöms som enhet. De kollektioner, som inte placerats eller tagits ut för visning överföres, om inte fotografen genom anteckning på bilden motsätter sig detta, till:

ENSTAKA BILDER

där de bedöms tillsammans med bilder från deltagare som sänt in 1-3 bilder.

GRUPP B: Diapositiva färgbilder.

Deltagare får insända upp till 4 bilder monterade enligt anvisningar, som bifogas dessa regler. Ramstorlek 5x5 cm eller 7x7 cm. Endast ett format i varje kollektion. Varje bild skall märkas med signatur. Bildtitel och ordningsföljd inom kollektionen får anges.

KOLLEKTION 3 eller 4 bilder i övrigt som för grupp A sv/v. bilder.

ENSTAKA BILDER 1-2 bilder i övrigt som för grupp A sv/v bilder.

UTMÄRKELSER: Juryn fördelar silver och bronsplaketter för kollektion och enstaka bild. I varje grupp utdelas högst 5 plaketter och därav endast en och i lägre valör till enstaka bild. Juryn avgör även vilka kollektioner och/eller enstaka bilder som bör visas med kritik utöver de som fått plaket. Diplom utdelas till c:a 20 % av deltagareantalet i varje grupp kollektion och enstaka bild sammanräknat. Endast en utmärkelse per deltagare och grupp.

ALLMÄNT: För skadade eller förkomna bilder och filmer ansvaras ej!

Varje deltagare får endast tävla för en klubb.

OBS! Bilder får endast inlämnas till kollektion eller ^{till} enstaka bilder.

Jury: ~~Södertälje Fotoklubb.~~

Troligtvis Vänersborg

SMALFILM SV/V OCH FÄRG.

Tävlingsfilm kan ha 8 eller 16 mm bredd, vara med eller utan ljud, varje enskild smalfilmare eller varje filmgrupp tillhörande distriktansluten klubb äger rätt att deltaga med en film. Medlem av filmgrupp kan deltaga med egen film utanför gruppens arbete. Film får inte tidigare ha deltagit i nationella och internationella tävlingar, visats i TV eller i större sammanhang än klubb tävlingar.

Tävlingsfilm skall förses med vit startsladd på vilken skrives signatur, filmtitel och bildfrekvens. Till filmasken bifogas tävlings- talong, på vilken även särskilda anvisningar kan lämnas till ledning för juryns tekniska arbete med filmen. Om filmen åtföljes av löst ljudband, skall detta förses med anteckningar om bandhastighet, avspelningskanal och om särskilt synkroniseringssystem skall användas. Minst tre filmer skall ha inkommit för att jury skall anlitas.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER: Bilder och smalfilm skall åtföljas av förseglat kuvert innehållande bifogad tävlingstalong. Kuvertet MÅSTE märkas med grupp- och beteckning A, B eller smalfilm.

AVGIFT: 10:- per deltagare och grupp. Den som deltagar i både grupp A och B betalar endast 15:-. De som endast tävlar i "Enstaka Bild" 5:-. För SMALFILM uttages ingen avgift eftersom det får anses som en försökstävling. UTMÄRKELSER för smalfilm bestäms efter juryns ut-

låtande). *De plac. De plac. Färg = sv/v bilden kommer att*
~~De som vill deltaga i utst. skall anmäla detta i signatur.~~
 AVGIFTEN insättes av Din klubb på postgiro nr. 27 69 93-3
 Som betalnings-mottagare anges: ÖSTRA DISTRIKTETS FOTOKLUBBAR.

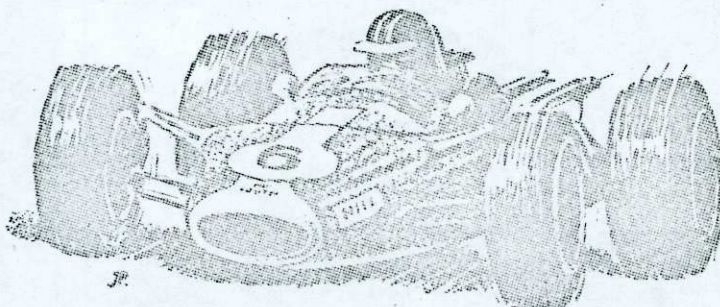
OBS Kolla med Axel

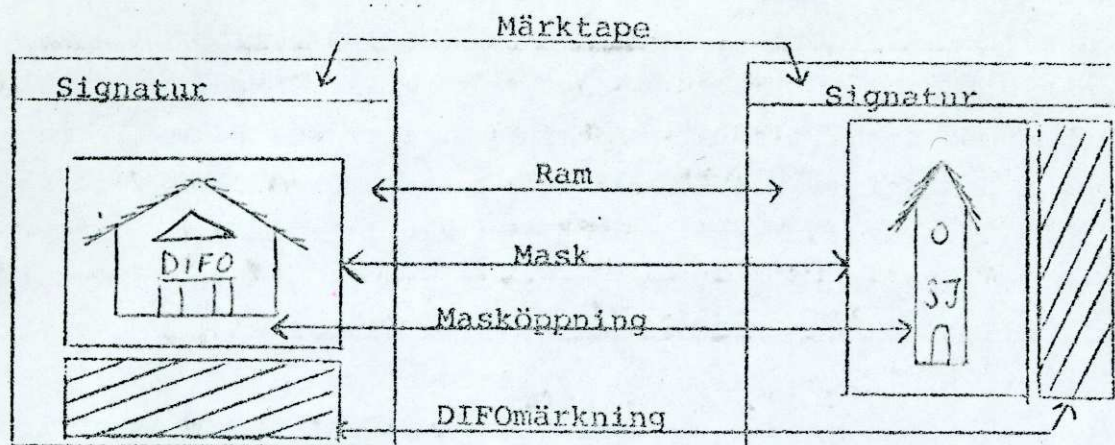
Bilder och film sändes i möjligaste mån klubbvis till:

~~Östrikts Fotoklubb~~
~~Box 14~~
~~59101 Jönköping~~

Toanis Foto kl.
Box 123
57301 T-S

Försändelsen väl emballerad sändes senast den 15 sept. 1975

"När bilden betraktas upprätt och rättvänd, skall den ha ett vitt, 3 - 5 mm brett band längs framsidans övre kant.

Bandet /tapan kan med fördel även täcka översidan, men får icke fortsätta över på ljusbildens baksida.

Ovanstående utdrag ur Svensk standard.

Vad gäller plastramar och liknande med vit eller blank framsida kan man, på ovannämnda ställe av ramen, skriva med en speciell blyertspenna, Stabilo nr 8008, eller ännu bättre klistra på en självhäftande etikett. Kulspetspenna kan också gå bra.

Undantag för DIFO: De deltagare som anger nummer och bildtitel skall göra det på den del av ramen som är snedstreckad härövan.

fmv

FOTOGRAFISKA MUSEETS VÄNNER

Känner Du till fotografiska samlingar som riskerar att splittras eller förstöras, kontakta då genast FMV tel.: 08-244200 ank 77
Postgiro: 707995-7
årsavgift: 40:-

Riksförbundet Svensk
Fotografi
Sveriges Fotoklubbar
Anslutet till FIAP

Programtjänst
Juryverksamhet
Riksfotoutställning
Egna tävlingar
Internationell kontakt
Magasinsgatan 12
411 18 Göteborg
Tel. 1104 24 torsdagar
kl. 9-15. Tisdagar kl. 17-19.

aktuell fotografi

Många prenumerationer ger oss i distriktet större möjlighet att påverka innehållet i tidningen.

HÅLL KONTAKT MED AF!
Postgiro 204525-0

Härmed infördras motioner till 1975 års Difo-stämman. Motionerna, från enskild eller klubb, skall vara S. Allerth Skårv. 65, 603 65 Norrköping tillhanda senast den 5 sept. 1975

Anmälan till lunchen, som kommer att kosta c:a 25:--. Under förmiddagen kommer "bekantningskaffe" att finnas tillgängligt.

Namn.....klubb..... *Wahlman* *press.*

4 *radar*
Detaljer, som tider och program kommer att vara klubbstyrelserna tillhanda under vecka 38. Sänd talongen till: ^{TRANÅS} ~~MOTALA~~ FOTOKLUBB BOX 1 ~~23~~ ~~591 01~~ ~~MOTALA~~ T-5

Kontaktman: ~~Kjell Strömberg tel. 0141/19135~~ *Wils P. OBS i talong för varje*

VÄLKOMMEN TILL MOTALA

VÄLKOMMEN TILL MOTALA

VÄLKOMMEN TILL MOTALA

VÄLKOMMEN TILL MOTALA

VÄLKOMMEN TILL MOTALA

VÄLKOMMEN TILL MOTALA

VÄLKOMMEN TILL MOTALA

senaste datum för lunchen!

Tävlingskupong för svartvitt; DIFO 1974 avskiljes.

NAMN.....SIGN.....
B. ADR.....P. NR.....P. ADR.....
TEL...../.....KLUBB/BILDGR.....
BILDNUMMER 1.....2.....
OCH TITEL 3.....4.....
5.....6.....
7.....8.....

Talongen MÅSTE bifogas bilderna.

TÄVLINGSTALONG FÖR DIAPOSITIVA FÄRGBILDER; DIFO 1974 avskiljes.

NAMN.....SIGN.....
B. ADR.....P. NR.....P. ADR.....
TELEFON...../.....Klubb/Bildnr.....
BILDNUMMER 1.....2.....
OCH TITEL 3.....4.....

Talongen MÅSTE bifogas bilderna.

TÄVLINGSTALONG FÖR SMALFILM; DIFO 1974 avskiljes.

NAMN.....SIGN.....
B. ADR.....P. NR.....P. ADR.....
TELEFON...../ KLUBB/BILDGR.....
FILMTITEL.....BILDHASTIGHET.....
FILMBREDD.....LJUDSATT.....LJUDBAND FÖR BANDSP.....
BANDHASTIGHET.....BANDSPELARKANAL.....
TALONGEN MÅSTE BIFOGAS FILMEN.

PRESSSTOPPRESSSTOPPRESSSTOPPRESSSTOPPRESSSTOPPRESSSTOPPRESSSTOP

Som Du vet är vårt namn

ÖSTRA DISTRIKTETS
FOTOKLUBBAR

vad skulle Du tycka om att vi bytte
namn till

ÖSTSVENSKA fotodistriktet

När Du har tänkt igenom det, ring
eller skriv till Bo Sällberg, Hök-
gatan 6 598 00 Vimmerby. Tel.:
0492/13654 eller 13033 (arb)

Välkända firmor annonserar i SMÅVARMT!

**GÖRANS
FOTO**

Bergslagsvägen 43 - Finspång - Tel. 0122/109 40

Jan Nilssons
HERREKIPERING
Söderköping tel. 0121-126 76